GOD JORD

En tidskrift om tro, hopp & kärlek



Svenska kyrkan

FRISTADS FÖRSAMLING

ÅRG. 10 **NR. 4** DECEMBER 2017

Tro, Hopp & Kärlek...

Att lyfta ensamheten

Julen är tiden vi ofta tänker som en höjdpunkt för gemenskap och familjefest! För en tid sedan lyssnade jag till ett radioprogram om ensamhet. Det där som vi alla nog har upplevt någon gång i livet. Människorna som delade sina känslor och tankar berättade att de i stunder av livet kunde känna sig ensamma även när det var tillsammans med andra. Till och med i relationen ihop med livspartnern.

Runt storhelgerna brukar vi vara bra på att uppmärksamma den ensamma människan. Livsberättelsen som kan finnas hos oss alla under tider av livet. Jultallriken ensam, tv:n som sällskap, eller ensam hämta sin pizza på Annandagen, eller att inte ens ha råd att äta sig mätt. Inte idag heller.

Och så tänker jag tillbaka på radioprogrammet. Hur ensamheten även kryper sig in där vi inte tror att den ska finnas. Där människor borde vara glada och möta varandra. Just där kan också de känslorna ta sin plats. Kanske sin största plats.

Och vi har rätt till våra egna känslor. Något annat vore konstigt. Och Gud bekräftar hela tiden det som är våra liv. Gud tar inte alltid bort sorg, smärta och ensamhet men finns med i allt och delar våra liv. Och Gud säger alltid till oss att vi är okej som vi är. Också i ensamheten, också i gemenskapen.

Att ensamhetskänslan hos mig som människa är okej. Just för att jag är människa.

För julen är tiden då Gud föds som ett ensamt barn till vår värld. Av en ung mamma som inte lever med barnets egentliga pappa. I ett stall. Under flykt. Ingenting stämmer egentligen, och ändå är det alldeles rätt. Ingenting kunde vara mer mänskligt än när Gud kommer till oss. Mitt i sin egen ensamhet skapar Gud gemenskap.

För om något vet hur det är att vara ensam, så är det Gud. Det blir som allra tydligast i julens berättelse. Där föds det största tillsammanskapet som spränger över alla tids- och rumsgränser. I Guds gränslösa kärlek till just dig och mig.

Text: Joakim Hedin, kyrkoherde

Innehåll

Ledare.....2
Ensam tillsammans.....3
Insamlingar.....5
Boktips.....6
Döpta.....7
Pizzan regerar.....8
Information..... 10
Begravningsverksamhet 12
Program..... 13
Barnens sida 15
”Ensam tillsammans”.... 16

God Jord ges ut av Svenska kyrkan, Fristads församling.

Ansvarig utgivare:
Kyrkoherde Joakim Hedin
Redaktion:
Joakim Hedin, Lena Maria Olsson Floberg, Fredrik Jansson.

Adress: Svenska kyrkan, Stora vägen 2, 513 34 Fristad. Tel. 033-22 23 00.

Framsida:
Tryck: LH-tryck, Ulricehamn.
Nästa nummer utkommer i februari 2018.

Svenska kyrkan

Ensam tillsammans

Som solist är man ensam, men ändå tillsammans. Kören är en konstform som tillåter pendling mellan individ- och kollektivperspektivet, menar Christina Ekström, körledare i Viva Vox. Annars handlar det om energi, glädje och gemenskap. Och konsten att få alla att blomma.

Glädjen till sången är det som förenar, men att sjunga i kör betyder, för de allra flesta, så mycket mer än bara det. Agneta Karlsson och Åke Jansson är med i Viva Vox, en utav de körer som finns i Fristads församling. Att sjunga i kör har för dem flera positiva sidor.



Åke Jansson, Christina Ekström och Agneta Karlsson från kören Viva Vox.

– Jag tycker det jättekul att sjunga. När man sjunger och lägger på alla stämmorna så blir det så fantastiskt ihop. Gemenskapen och att få göra detta tillsammans med andra gör mig pigg, glad och det ger mig sådan energi, säger Agneta.

– Jag håller med. Att sjunga i kör är trivsamt och ger mig så mycket, och så är vi ett sådant härligt gäng. Dessutom är vi lite eftertraktade och det är ju roligt, säger Åke och skrattar.

Något annat värdefullt som Agneta och Åke lyfter fram, och som förhöjer gemenskapen, är mixen av män och kvinnor i olika åldrar – kören består inte av en speciell åldersgrupp utan här är det både äldre och yngre som är med.

Viva Vox körledare heter Christina Ekström. Utöver arbetet i Fristads församling arbetar hon även som forskare och lärare, och är programansvarig för utbildningar som rör kyrkomusikalisk verksamhet på Högskolan för scen och musik i Göteborg. Christina förklarar hur hon arbetar och ser begreppet ”ensam tillsammans” som ett individ- kontra kollektivperspektiv.

– Att vara med i kör ger en fantastisk möjlighet till pendling mellan individperspektivet och det kollektiva perspektivet. Som individ kan jag känna att jag spelar roll, att jag vågar sjunga ut och att jag vågar ta för mig, men jag gör det inom gruppens trygga famn, säger Christina.

Man är inte ensam även om man är solist. Kören är otroligt stöttande i alla lägen, förklarar Christina, både musikaliskt och socialt i olika roller - om man kommer som ny till kören och kanske behöver utveckla sitt musikaliska kunnande eller sin sångteknik, då finns kören där och stöttar.

– Det gäller att skapa relation och bekräfta var och en. Jag vill inte att det ska vara en flock, eller att man känner att man är en i flocken, utan var och en är individer i kollektivet. I vår kör ser jag alla sångare som potentiella solister i någon grad, vilket gör att det inte finns någon klar gräns mellan kollektiv- och individuttryck, säger Christina.

Att vara körledare innebär att arbeta med kören och körrepertoar både i ett liturgiskt perspektiv, körens roll och funktion i gudstjänsten, och i ett konstnärligt perspektiv - och Christina ser inte

någon motsättning mellan dessa.

– Det viktigaste för mig är att skapa tillsammans, att få något att lyfta och nästan bli större än livet självt, säger Christina.

Hur ska då en bra körledare vara? Agneta och Åke svarar som sig bör i kör.

– Som Christina! Hon är väldigt duktig på att plocka fram det bästa ur varje sångare. Ingenting är omöjligt och så är hon så lyhörd. Alla får vara med att bidra på olika sätt, säger Agneta.

– Hon är en bra pedagog och gör att man plockar fram och gör sitt bästa, säger Åke.

Den största anledningen till att man kommer till en kör är intresset för att sjunga. Det har man gemensamt innan man känner någon. Man blir nästan som en familj, vilket gör att man är mån om varandra och stärker gemenskapen, menar Agneta.

Kören har etablerat ett väldigt kreativt förfarande när det gäller att välja ut repertoar. Ord som kommit att bli körens nyckelbegrepp är ”tillsammans” och ”alla bidrar”. Det existerar inget minus utan allt kan bara vara ett plus, konstaterar Christina - det kan komma förslag från alla håll och så knyter vi sedan samman allt till en helhet.

Till jul är det bråda dagar med flera framträdanden på schemat.

– Den första advent är det gudstjänst och den andra advent är det konsert. Sedan sjunger vi på julottan och på nyårsafton, för att sedan sjunga ut julen på trettondagen, säger Christina avslutningsvis.

Text och foto: Fredrik Jansson.

Har du gamla biblar, psalmböcker eller frimärken?





Lämna uttjänta biblar eller psalmböcker till oss så tar vi hand om dem på ett värdigt sätt. Vi tar också emot gamla frimärken som vi lämnar till välgörenhetsorganisationer. Kontakta Lena Maria Olsson Floberg för mer information.

E-post: lena.floberg@svenskakyrkan.se
Tfn: 033 - 22 23 03.

Jag är ett liv! - julkampanjen 2017

Inget barn ska utsättas för hot, våld och övergrepp. Inget barn ska behöva bo på gatan och utsättas för alla de risker det innebär. Tillsammans ger vi kraft till en bättre framtid!

I Svenska kyrkans julkampanj, som pågår från första advent 2017 till trettondedag jul 2018, samlar vi in pengar till Svenska kyrkans internationella arbete för alla barns rätt till ett tryggt liv. Tillsammans kan vi ge fler barn tillgång till försörjning, utbildning och hälsa.

Var med och höj barnens röster!

JAG ÄR ETT LIV

Min röst ska höras. Min önskan är enkel.

Alla barn har rätt till ett liv utan hot, våld och övergrepp. Tillsammans ger vi kraft till en bättre framtid.

SWISHA VALFRITT BELOPP TILL 9001223

SMS:a LIV till 72 905 och ge 100 kr
PG 90 01 22-3 | BG 900-1223
svenskakyrkan.se/julkampanjen

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE
medlem av actalliance

Från förra numret av God Jord

I föregående nummer av God Jord hade vi en artikel som hette ”Samtalet frigör när relationen krisar”, som handlade om samtalsmottagningen som Svenska Kyrkan driver inne i Borås. Vi missade i samband med detta att berätta att vi erbjuder kostnadsfria samtal även i Fristad. Det kan röra sig om själavårdande samtal, om sorgesamtal, om parsamtal eller om något annat.


Samtalet frigör när relationen krisar



Varmt välkomna att höra av er för tidsbokning.

Daniel Castor
Diakon, Fristads församling
033 – 22 23 05
daniel.castor@svenskakyrkan.se

Basar och insamling för Världens Barn

Världens Barn
Radiohjälpen 90 1950-6

Varje höst anordnar Radiohjälpen tillsammans med ett antal föreningar en insamling till”Världens Barn”.

I Fristad har vi under ett antal år samlats kring denna insamling. Så även i år. Utöver att ex. Kupan (Röda Korset) skänker sin dagskassa denna dag, så var det en hel del butiker som hade bössor där man kunde skänka en peng.

Den 30 september arrangerade vi i Kyrkans Hus en basar med lotterier, café, musikunderhållning, ansiktsmålning och en hel del mer för att samla in pengar. Samtidigt som basaren pågick därinne, kunde man på utsidan rida ponny, eller vara med och tävla om att bli Fristads första mästare i Bubbelfotboll. Alla intäkter är inte färdigräknade, men resultatmässigt landar vi i år på ca 50 000:- som går till Världens barn-insamlingen.



Tät kamp om att bli Fristads första mästare i Bubbelfotboll. Foto: Daniel Castor.

”Sven-Ingvars” och Mustaschkampen

MUSTASCH KAMPEN 2017

Stöd kampen mot prostatacancer!

SWISHA VALFRITT BELOPP TILL 9001017

SMS:A BLÅTT100 TILL 729 29

MUSTASCHKAMPEN.SE

Lördagen den 7 oktober var det konsert med låtar av Sven-Ingvars i Vänga kyrka. Medverkande var Viva Vox, Gåke Gunnarsson, solister från kören, Christina Ekström körledare samt orkester under ledning av Michael Eriksson. Det var en uppskattad konsert som drog till sig 225 personer. Under kvällen pågick en insamling till Mustaschkampen för forskning kring prostatacancer - en insamling som gav hela 5700 kr.

Tack till alla er som på något sätt bidragit till insamlingarna för Världens Barn och Mustaschkampen.
Ett stort tack för varje insats och för varje krona!

Boktips



BÖCKER MED DJUP OCH TANKE

Britta Hermansson: De vi ville bli

Libris, 2017



Sorgen över att leva istället för någon annan höll på suga ut all glädje ur Britta Hermanssons liv under många år. Men nu har hon bestämt sig för att ta sig vidare. Behöver hitta livet, glädjen och lusten att finnas. Kunna sätta ord på tystnaden och sorgen.

De vi ville bli är en gripande berättelse om modet att sträcka sig vidare, hoppas på hoppet och våga tro. Det går att sörja det som inte blev, men också bearbeta det som har hänt och sedan möta det liv som blir.

Kjell-Ove Nilsson: Att få det rätt med gud : Vad säger Paulus och Luther egentligen?

Mandatus, 2017



Under året 2017 firar man på många håll det som hände i Wittenberg för 500 år sedan, när Martin Luther den 31 oktober spikade upp sina 95 teser på Slottskyrkans port. Teserna handlade mycket om avlatshandeln, det sätt som katolska kyrkan på den tiden «sålde» syndernas förlåtelse på ett så grovt sätt att Luther tog till orda på skarpen.

Men den här boken handlar om det som verkligen låg bakom, med Luthers svåra fråga: «Hur finner jag en nådig Gud?». Om nu Gud alls finns, hur hittar jag denne guden, och kan det då bli rätt och bra igen i denna onda värld?

Lisbeth Gustafsson: Ingrid le Roux: biografi, Verbum AB, 2017



”En vän som sprider hopp” ja, så lär den sydafrikanske biskopen Desmond Tutu sagt om den svenska läkaren Ingrid Le Roux, som arbetade i över 40 år i Sydafrikas kåkstäder. Nu kommer biografin över hennes liv, om livet och uppväxten i Sverige, om kärleken som förde henne till Sydafrika, och inte minst om hennes livsverk: Philani. Philani är hälsoprojektet i Kapstadens allra fattigaste kåkstäder, som syftar till mödra- och barnahälsovård. En drivande kraft och bärande tanke i projektet är Mentormammorna, som besöker familjerna och finns där som stöd under barnens första år. Philani-projektet står i centrum för Svenska kyrkans internationella arbete under advents- och jultiden. Och med det Ingrid Le Roux som startade projektet.
Lisbeth Gustafsson har skrivit biografin över hennes liv och verk, som nu utkommer på Verbums förlag. Och fastän vi inte ännu har tagit del av boken vågar vi påstå att den är mycket läsvärd. För visst blir man nyfiken på den människa som Desmond Tutu kallar ”Guds gåva till Sydafrika ”.

Lena Maria Olsson Floberg

Johan Tyrberg: En levande relation : bibeltankar om bön

Arcus, 2017



Bönen – ett av de mest centrala temana i den kristna tron, ett av fundamenten för kyrkans och den egna trons överlevnad, är Johan Tyrbergs tema för denna bok.

”Jag vill reflektera över vad det kan innebära att tänka på bön som kommunikation. I det sammanhanget vill jag fundera över böner som beskrivs i Bibeln, över olika bönetraditioner i vår kyrka, och även dela lite av min egen erfarenhet av bön.

Johan Tyrberg är sedan hösten 2014 biskop i Lunds stift. Detta är hans andra bok på ARCUS förlag. Den första, ”Kallad till kärlek” som var hans herdabrev, kom hösten 2015.

Döpta

Juni

28 *Elias Vaarala, Sparsör*

Juli

1 *Bonnie Dahlin, Borås*
2 *Alicia Augustsson, Borås*

Augusti

12 *Edvin Lundvall, Borås*
15 *Nova Svedelius, Dalsjöfors*
20 *Isac Sandberg, Fristad*
26 *Liam Pohjola Pyttylä, Frufällan*
27 *Lucas Rikkinen, Borås*

September

2 *Erik Filipsson, Fristad*
9 *Elly Maria Lidén, Fristad*
16 *Agnes Wiland, Borås*

Oktober

8 *Nellie Virta, Fristad*
22 *Kira Agnefors, Sparsör*
22 *Felix Johannesson, Sparsör*
29 *Sigrid Höök, Fristad*

Välkommen att boka dop!
Det gör ni lättast genom att ringa Kyrkans Hus på tfn. 033-22 23 00.
Mer info på:
svenskakyrkan.se/fristad/dop

Har ni döpt ert barn
och vill ha med en
bild i God Jord?
Skicka bild per e-post
senast 12 JANUARI till:
fristads.forsamling@svenskakyrkan.se

Miljörutan!

Visste du att...?

Tonfisken var vanlig längs svenska västkusten under 1930- 50-talen, för att sedan försvinna nästan helt. Nu är den tillbaka och det första tonfiskmärkningsprojektet i svenska och danska vatten är nu avslutat. Totalt har 18 blåfenade tonfiskar märkts i Kattegatt och Skagerrak – 14 av dem i Sverige. Tonfiskarna, som vägde mellan 130-250 kilo, bär nu på satellitsändare som under 12 månader kommer att samla in unik information om fiskarnas vandringar i Atlanten. Stöd ett hållbart fiske och köp alltid tonfisk som är MSC-certifierad!
Källa: forskning.se

Miljögruppen
Kontakt: Monica Schrewelius 0725 662310 eller monica.schrewelius@svenskakyrkan.se

Tänk på att det på alla kyrkogårdar i Fristads församling finns sortering för kompost, plåt, glas och plast när du ska slänga tex. gravljus som har stått på kyrkogården.

Pizzan regerar på nyårsdagen

Skinkan, köttbullarna, Janssons och korven… Julmaten hinner knappt slinka ner innan telefonen ringer hos Tony Yamin. ”Kan jag få beställa...” Det gäller pizza förstås. Annandagen är en av årets mest pizzapopulära dagar, men toppas av nyårsdagen. Det är årets stora pizzaätardag och pizzabagare Tony i Fristad får fördubbla personalen.

– Det är kebabpizza, svarar Tony på frågan, vilken typ av pizza fristadsborna helst äter.
– På avlöningsdagen är det kebabpizza och mitt i månaden Vesuvio. Den är billigare, förtydligar han.
Tony Yamin var 23 år när han 1988 kom till Sverige som flykting från Libanon. Där hade han varit militär samt jobbat som byggnadsarbetare.



- Jag kände det som att jag blev född på nytt när jag kom till Sverige, säger Tony Yamin, som kom som flykting från Libanon. Nu har han bakat pizzor åt Fristadsborna i 20 år.

Hur var det att komma till Sverige?
– Jag kände det som att jag blev född på nytt. Det var en bra idé att komma till Sverige. Då kunde man börja planera för framtiden och för familj, men man måste jobba, säger han.
Tony kom ensam till Sverige, mamma och en syster kom senare, men hade kusiner i Göteborg som var pizzabagare.
Hos kusinerna lärde Tony sig att baka pizzor och sedan var framtiden i stort sett given. Han följde i släktens spår - det är vanligt att man gör så i Libanon säger han - är pappan till exempel byggnadsarbetare blir sonen det också.
Så från att ha varit militär och byggnadsarbetare i hemlandet, blev Tony pizzabagare i det nya landet.
1998, i år är det 20 år sedan, öppnade han sin pizzeria Roma vid Stora vägen i Fristad och han trivs.
– Jag älskar detta stället för jag känner mig så hemma här. Jag älskar Fristad!
Han känner kunderna sedan år tillbaka. Kunder som var unga när han öppnade är nu vuxna och har egna barn som kommer och köper pizzor.
– Det var tufft i början, men nu går det bra, säger han om pizzerian där han numera har en anställd, men även sonen har börjat gå i pappans fotspår och hjälper till i pizzerian.

En vanlig vardag säljer man omkring 100 pizzor, men det finns toppar även inom pizzabranschen och statistik som visar hur mycket pizza vi svenskar sätter i oss. Enligt Onlinepizza, en beställningstjänst med hemkörning av pizzor via app eller mobil, beställdes förra året cirka 3,2 miljoner pizzor i Sverige. Inte ens när huset dignar av julmat, glömmer vi bort pizzorna toppade med ost och bearnaisesås och andra kaloririka ingredienser.

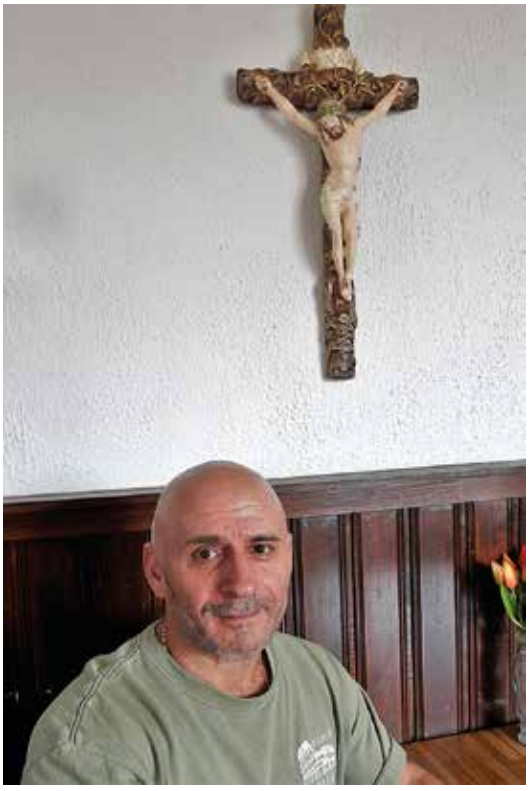
> *– Jag gör korstecknet varje morgon och kväll, och när jag blandar deg brukar jag be.*

Julafton och juldagen håller Tony stängt.
Ena dagen för det är jul och den andra för att han fyller år.
På annandagen, som tillsammans med första maj toppar försäljningen, öppnar han igen.
Men förstaplatsen äger nyårsdagen.
– Innan jul ökar omsättningen mycket fram till julafton, sedan säljs det också ganska mycket pizzor under juldagarna också. Men på nyårsdagen är det en ökning med typ 1000 procent. Då har jag extrapersonal här och vi är 5-6 personer som bakar och tar emot beställningar. Annars hinner vi inte med.
Tony ser en förändring i samhället som en förklaring till att vi äter allt mer pizza även under julhelgen.
– När jag kom till Sverige 1988 så var det ganska tomt på stan under jul. Allt var stängt under juldagen, det var bara bensinmacken som hade öppet. Nu är allt öppet och folk shoppar som vanligt.
Det är en annan ordning.

Apropå jul, hur firar du själv jul?
– Vi firar jul med julgran och julklappar och traditionell julmat från Libanon. Det är mycket kött, kyckling eller kalkon, och ris blandat med nötter. Sedan dricker vi rödvin till. Vi följer den libanesiska jultraditionen, men har utökat med cirka 25 procent svensk jultradition, så Janssons, prinskorv och köttbullar finns också på julbordet.
Den som låter blicken vandra runt lite i Tonys pizzeria i Fristad, finner att det finns flera religiösa bilder, krucifix och skulpturer med kristet innehåll där.



”God bless Libanon” står det på bilden med korset som skurits ut i cederträ, trädet som symboliserar landet.



Tony Yamin är starkt troende, ortodox kristen, och har smyckat sin pizzeria med flera kristna bilder och symboler.

Jag undrar varför, vad betyder de bilderna för Tony.
– Jag är ortodox kristen och starkt troende. Tron finns i mitt hjärta. Jag ber på mitt eget språk säger han.
När han ska fira gudstjänst går han ibland till den syrisk-ortodoxa församlingen i Borås som har en kyrka på Hulta.

Hur påverkar tron dig?
– Jag gör korstecknet varje morgon och kväll och när jag blandar deg brukar jag be.

Hurdan är Gud för dig?
– Det går inte att beskriva. Gud är kärlek. Bilderna här i pizzerian har jag för min egen skull. Jag har dom för att jag älskar dom.

Tony Yamin
Ålder: 52 år
Familj: Hustru, en dotter och en son
Bor: I Svaneholm
Gör helst på fritiden: Tränar
Favoritpizza: Kebabpizza

Text och foto: Eva-Christina Wiel-Hagberg.

Information

Verksamheter – pågående och på gång

Körsång

Vill du vara med i någon av våra körer, kontakta körledaren för mer information.

Fristads kyrkokör,
Jörgen Sandblom tel. 0705-20 75 97 eller jorgen@sandblom.eu

Viva Vox och Tärbysångarna,
Christina Ekström tel. 033-22 23 07 eller christina.b.ekstrom@svenskakyrkan.se

Laudatekören, Kors i Taket, Barnkörerna Så ska det låta och Sångfåglarna,
Katarina Dahlberg tel. 033-22 23 15 eller katarina.dahlberg@svenskakyrkan.se

Svenska Kyrkans Unga

Kyrkans Barntimmar
(måndag 9:30-11:45 tisdag 9:30-11:45),
Mini-Miniorer (måndag 16:30-18:00),
Föräldra-barngrupp Borgstena
(onsdag 9:15-11:45).
Miniorer (onsdag 15:00-16:30),
Juniorer (onsdag 16:45-18:15).
Kontakt: Johanna Savhammar tel. 033-22 23 09 eller johanna.savhammar@svenskakyrkan.se

Kyrkans Unga
Torsdagar kl 19:00 - 21:00 i Fristads Prästgård.
Kontakt: Lena Berglind tel. 033-22 23 08 eller lena.berglind@svenskakyrkan.se
För mer information om dagar och tider se vår hemsida, **www.svenskakyrkan.se/fristad**

Orgeljubileum!



Läktarorgeln i Fristads kyrka fyller 40 år. Det firas vid en mängd olika tillfällen under året. Jubileumsåret inleds med en orgelkonsert i Fristads kyrka söndagen den 14 januari kl. 18.00. Diplomorganist Johannes Landgren spelar.

Hjärtligt välkomna!

Pilgrimsvandringar - boka in datumen redan nu!



Pilgrimsvandring lördagen den 21 april samt lördagen den 5 maj kl. 09.30. Mer information om pilgrimsvandringarna kommer i nästa nummer av God Jord.

Jonas Ljunggren - ny pastorsadjunkt till Fristads församling

Jonas Ljunggren kommer som pastorsadjunkt till Fristads församling efter årsskiftet. Jonas kommer att välkomnas i samband med den sammanlysta högmässan den 21 januari kl. 11.00 i Fristads kyrka.

Vem är Jonas Ljunggren?

– Jag är 34 år och uppvuxen i Marks kommun. Jag blev kristen i tonåren och började gå till Svenska Kyrkans ungdomsgrupp i Horred. Så småningom pluggade jag teologi på Johannelunds Teologiska Högskola i Uppsala och prästvigdes 2012 i Skara. Jag jobbat i över 5 år i EFS Alingsås och Töllsjö EFS. På fritiden kollar jag gärna på fotboll, promenerar, lyssnar på musik, spelar tv-spel eller ser någon film.

Vad har du för förväntningar på din tid hos oss i Fristad?

– Jag hoppas att få utvecklas som präst, lära mig en del rutiner som är bra att få med sig då man ska jobba i Svenska Kyrkan, och bli en bättre liturg. Ser även fram emot att jobba med kollegor. Hitintills har jag varit ensam anställd.



Jonas Ljunggren.

Information...

Julmusik

10/12 kl 16.00	Lucia i Vänga kyrka. Fika.
kl 17.00	Luciagudstjänst i Borgstena kyrka. Borgstena Lucia tillsammans med Så ska det låta.
kl 18.00	Vänga kyrka. **Stjärnglitter i Decemberkväll** - konsert med kören Viva Vox samt instrumentalister.
13/12 kl 18.00	Luciagudstjänst i Fristads kyrka. Barnkören Sångfåglarna och ungdomskören Kors i taket.
16/12 kl 18.00	Musikgudstjänst i Tärby kyrka. Christmas Carols med Tärbysångarna.
17/12 kl 17.00	Musikgudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör. Ensemble ur Borås Salongsorkester. Sångsolister: Josefin Lidén och Fredrik Jonasson, Susanna Myrberg, orgel, piano. Dir. Jan Hjalmarsson och Jörgen Sandblom. Kyrkans ungdom - glöggservering och godisförsäljning i pausen.
24/12 kl 10.00	Familjegudstjänst vid krubban i Fristads kyrka. Med körerna Sångfåglarna och Kors i taket.
kl 17.00	Julbön i Borgstena kyrka. Laudatekören med flera medverkar.
kl. 23.30	Julnattsgudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör, Fredrik Jonasson, sång, Emil Jonasson, viola.
26/12 kl 18.00	Musikgudstjänst i Borgstena kyrka. Vi sjunger julens psalmer tillsammans med Laudatekören.
30/12 kl 19.00	Änglarnas tid - julkonsert med Magnus Carlsson. Kors i taket medverkar. Biljetter via nortic.se **OBS! Fullbokad**.
6/1 kl 9.30	Familjegudstjänst med julfest i Borgstena kyrka. Så ska det låta medverkar. Dans kring granen efteråt i församlingshemmet.
kl 18.00	Tämta kyrka. Julens sånger med Viva Vox tillsammans med församlingen.



Lunchmusik...

i Fristads kyrka kl 12.00
Kom och njut av 25 minuter orgelmusik och få en stunds avkoppling i Fristads kyrka. Därefter serveras soppa i Fristads prästgård för 30 kronor. Vid orgeln: Anette Gustafsson. 22 februari och 15 mars.

Måndagskvällar: ”Vad är då en människa?”

Vårens föredragskvällar under temat ”Vad är då en människa?” kommer att gå av stapeln senare i vår. Vi återkommer med datum och innehåll i nästa nummer av God Jord.

Stickcafé - onsdagar kl 15-17

10/1, 7/2, 7/3 och 4/4 i Tämta församlingshem.

Café Prästgården

Öppet i advent. 5/12, 12/12 och 19/12 kl. 15-19.
Kaffe och hembakat till självkostnadspris. Överskottet går till Världens Barn.
Öppet för alla.
Varmt välkomna!



Allsångscafé

Kyrkans Hus onsdagar kl. 10.00-11.30
Kom och sjung med! Fika,
sång och gemenskap.
24 jan, 28 feb, 11 april, 2 maj.

Musikcirkel - En författare och dess kompositör

Vi sjunger, berättar och fikar tillsammans. Välkommen att vara med. Kyrkans Hus onsdagarna 17/1, 21/2, 4/4 och 9/5 mellan kl. 10-12.
Under ledning av Lena Maria Olsson Floberg och Jörgen Sandblom.

Magnus Carlsson

OBS! Julkonserten ”Änglarnas tid”
den 30 december med Magnus Carlsson är
fullbokad!

Information...

INFORMATION OM BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN

I Fristads församling har vi sex kyrkogårdar som vi vårdar. Det är Borgstena, Fristad, Gingri, Tämta, Tärby och Vänga. Det är sex kyrkogårdar i olika storlekar. Fristads kyrkogård är den största och på den finns 1688 gravplatser, Borgstena kyrkogård är näst störst med 565 gravplatser, Tämta kyrkogård 224 gravplatser, Vänga kyrkogård 209 gravplatser, Tärby kyrkogård 129 gravplatser och Gingri 28 gravplatser.

På de flesta av våra kyrkogårdar har vi tre olika gravskick: kist- och urngravplats, askgravplats och Minneslund. Förutom på Gingri kyrkogård, där finns enbart kist- och urngravplatser.

De olika gravskicken skiljer sig åt vad gäller gravrätten.

Kist- och urngravplats - där har man en gravrätt där man har skyldigheter och rättigheter, till exempel att gravplatsen skall hållas i ett värdigt och vårdat skick.

A**skgravplats** - det är en gravrätt med begränsad gravrätt avseende gravanordning, utsmyckning och skötsel. Det finns plats för två askor på våra askgravplatser per plats. Askgravplatsen sköts av kyrkogårdsförvaltningen och därför tas en avgift för denna ut.

Minneslund är en gemensam gravplats med en anonym karaktär där den avlidnes aska grävs ner. Gravsättningen noteras i gravboken. Nedgrävningen av askan utförs av kyrkogårdsförvaltningen under värdiga former utan närvaro av de anhöriga.

Skötsel

Kyrkogårdsförvaltningen erbjuder skötsel av gravplatser mot en kostnad. Det finns olika paket av skötsel, till exempel gräsputs, vattning, eller paket med plantering. Det är bra att redan nu beställa skötsel inför nästa år.

Ibland kan det på grund av jordmån och vatten vara svårt med växter på en del gravar. Om ni önskar hjälp med att byta jord, eller köpa och använda en planteringslåda, den håller vatten ca 2 veckor, så kontakta oss.

Vid frågor om gravrätt, gravrättsinnehavare och skötsel, kontakta Pernilla Tejemark på tfn: 033-22 23 13.





För frågor om Begravningverksamheten kontakta:
Pernilla Tejemark 22 23 13 eller pernilla.tejemark@svenskakyrkan.se
Roger Andersson 22 28 31 eller roger.l.andersson@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/fristad

Gudstjänster Vintern 2017-18

(Reservation för ev. ändringar. Se även predikoturer i BT på lördagar, eller se vår hemsida: www.svenskakyrkan.se/fristad)

December

3 **1 i advent**
09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka. Laudatekören medverkar.
09.30 Gudstjänst i Vänga kyrka. Kören Viva Vox medverkar. Staffan Yngvesson, trumpet.
11.00 Högmässogudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör. Staffan Yngvesson trumpet.
15.00 Familjegudstjänst i Tärby kyrka. Jörgen Åkesson, sång.
18.00 Gudstjänst i Tämta kyrka. Jörgen Åkesson, sång.

10 **2 i advent**
11.00 Mässa i Fristads kyrka.
16.00 Lucia i Vänga kyrka. Fika.
17.00 Luciagudstjänst i Borgstena kyrka. Borgstena Lucia tillsammans med Så ska det låta.
18.00 Vänga kyrka - ”Stjärnglitter i Decemberkväll” - konsert med kören Viva Vox samt instrumentalister.

Gudstjänst på Skogslid varje onsdag kl 15.00

13 **Onsdag**
18.00 Luciagudstjänst i Fristads kyrka. Barnkören Sångfåglarna och ungdomskören Kors i taket.

16 **Lördag**
18.00 Musikgudstjänst i Tärby kyrka. Christmas Carols med Tärbysångarna.

17 **3 i advent**
09.30 Mässa i Borgstena kyrka.
17.00 Musikgudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör. Ensemble ur Borås Salongsorkester. Sångsolister: Josefin Lidén och Fredrik Jonasson, Susanna Myrberg, orgel, piano. Dir. Jan Hjalmarsson och Jörgen Sandblom. Kyrkans ungdom - glöggservering och godisförsäljning i pausen.

24 **Julafton**
09.30 Julbön i Vänga församlingshem. Mattias Lyckelid, sång och musik av Vängaungdomar.
10.00 Familjegudstjänst vid krubban i Fristads kyrka. Körerna Sångfåglarna och Kors i taket medverkar.
10.00 Julbön på Skogslid.
17.00 Julbön i Borgstena kyrka. Laudatekören med flera medverkar.
22.00 Julnattsgudstjänst i Vänga kyrka.
23.30 Julnattsgudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör, Fredrik Jonasson, sång, Emil Jonasson, viola.

25 **Juldagen**
07.00 Julotta i Tämta kyrka. Kören Viva Vox medverkar.
09.00 Julotta i Tärby kyrka. Christina Ekström sång.

26 **Annandag jul**
18.00 Musikgudstjänst i Borgstena kyrka. Vi sjunger julens psalmer tillsammans med Laudatekören.

30 **Lördag**
19.00 Änglarnas tid - julkonsert med Magnus Carlsson. Kors i taket medverkar. Biljetter köps via nortic.se

31 **Nyårsafton**
15.00 Nyårsbön i Tämta kyrka. Viva Vox medverkar.
15.00 Nyårsbön i Tärby kyrka. Per Lundin, violin.
17.00 Nyårsbön i Fristads kyrka. Per Lundin, violin.
17.00 Nyårsbön i Borgstena kyrka. Carl-Gustaf Ekström, orgel.

Januari

1 **Nyårsdagen**
16.00 Gemensam gudstjänst med mässa, Equmeniakyrkan i Fristad. Fristads kyrkokör och Equmenikyrkans kör.

6 **Trettondedag jul**
09.30 Familjegudstjänst med julfest i Borgstena kyrka. Så ska det låta medverkar. Dans kring julgranen i församlingshemmet efteråt.
11.00 Högmässa Fristads kyrka.
18.00 Musikgudstjänst i Tämta kyrka. Kören Viva Vox tillsammans med församlingen.

7 **1 e. trettondedagen**
18.00 Mässa i Tärby kyrka.

14 **2 e. trettondedagen**
09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Mässa i Vänga kyrka.
18.00 Musikgudstjänst i Fristads kyrka. Orgeljubileum – läktarorgeln i Fristad kyrka fyller 40 år. Diplomorganist Johannes Landgren spelar orgel.

21 **3 e. trettondedagen**
11.00 Sammanlyst högmässa i Fristads kyrka. Välkomnande av Jonas Ljunggren, pastorsadjunkt.

28 **Septuagesima**
09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
09.30 Gudstjänst i Vänga kyrka.
11.00 Högmässogudstjänst i Fristads kyrka.
15.00 Mässa i Tärby kyrka.

Februari .....

4 **Kyndelsmässodagen**
09.30 Familjegudstjänst i Borgstena kyrka. Alla som döptes under 2017 i Borgstena kyrka bjuds in för att hämta sin dopängel.
09.30 Familjegudstjänst i Vänga kyrka. Alla som döptes under 2017 i Vänga kyrka bjuds in för att hämta sin dopängel. Söndagsskolstart.
11.00 Familjegudstjänst i Fristads kyrka. Alla som döptes under 2017 i Fristads kyrka bjuds in för att hämta sin dopängel.
15.00 Familjegudstjänst i Tämta kyrka. Alla som döptes under 2017 i Tämta kyrka bjuds in för att hämta sin dopängel.

11 **Fastlagssöndagen**
10.00 Gudstjänst, Equmeniakyrkan i Borgstena.
11.00 Högmässa i Fristads kyrka.
15.00 Familjemässa i Tärby kyrka. Alla som döptes under 2017 i Tärby kyrka bjuds in för att hämta sin dopängel.

14 **Onsdag**
18.00 Askonsdagsmässa i Vänga kyrka.

18 **1:a fastan**
09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Mässa i Fristads kyrka.
18.00 Mässa i Tämta kyrka.

25 **2:a fastan**
09.30 Mässa i Borgstena kyrka.
11.00 Högmässogudstjänst i Fristads kyrka.
15.00 Gudstjänst i Vänga kyrka.

En lund för att minnas



Minneslunden vid Fristads kyrka.

Minneslunden vid Fristads kyrka började användas i slutet av 70-talet och fungerar som ett mer anonymt gravskick. Den kan vara ett alternativ om man inte har några anhöriga eller inte har anhöriga som finns i närheten, eller om man inte vill belasta någon med skötsel utav en vanlig gravplats. Utöver minneslunden finns gravskicken kistgrav, urngrav med vanlig gravsten och gravplats samt askgravplats.

Askgravplatsen, som har kommit på senare år, har kompletterat och på ett sätt fasat ut minneslunden, menar Roger Andersson som är kyrkogårds- och fastighetschef för Svenska kyrkan i Fristad.



Roger Andersson, kyrkogårds- och fastighetschef, Svenska kyrkan i Fristad.

– Vi har sett att användningen av minneslunden har minskat till askgravplatsens fördel, för där kan du sätta en gravsten och du vet var den anhöriga ligger. Men genom minneslunden kan vi tillgodose om någon vill ha något enklare, säger Roger.

Även om man inte har någon anhörig som ligger där ska det vara en plats dit man kan komma och tända ett ljus och tänka på sina anhöriga som kanke ligger på en helt annan plats i världen, förklarar Roger.

Under våren 2017 har minneslunden renoverats och förskönats. De buskar som planterades på 70-talet hade blivit för höga och fått växa lite vilt, och en del buskar har fasats ut. I och med det blev platsen lite mörk och rufsig, vilket dock var arkitektens ursprungliga tanke. De gamla buskarna är borttagna och har ersatts med olika blommande buskar och som inramning finns nu en ny bokhäck som matchar kyrkogårdens övriga karaktär.

– Jag tycker att minneslunden blev riktigt bra. På det hela har det blivit mycket ljusare och trevligare. Det ska vara en rofylld plats att vara på och det tycker jag att vi har lyckats med. Sedan kommer den givetvis att växa upp och bli ännu bättre med tiden, säger Roger Andersson.



Barnens sida

Klura med Daniel och Monica

Jämför bilderna. Hitta och ringa in de sju fel som finns i den nedre bilden.



Skicka gärna ditt svar till: Kyrkans Hus, Stora vägen 2, 513 34 Fristad
eller på mail: fristads.forsamling@svenskakyrkan.se.
Märk ditt kuvert eller mail med ”Barnens sida”.
Vinnare och rätt svar hittar du på www.svenskakyrkan.se/fristad

Denna tidning räknas som samhällsinformation och ska delas ut till alla hushåll i postnummerområden:
513 XX, 506 49, 506 70



VÄLKOMMEN ATT HÖRA AV DIG TILL FRISTADS FÖRSAMLING

Post-/besöksadress: Kyrkans Hus, Stora vägen 2, 513 34 Fristad
Telefon vxl: 033 - 22 23 00
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/fristad
E-post: fristads.forsamling@svenskakyrkan.se
Facebook: www.facebook.com/svenskakyrkanfristad

MILJÖMÄRKT 341 769